

«وطن امروز» لایحه بودجه ۱۴۰۱ را بررسی کرد

لایحه مدیریت تورم



کارشناسان اقتصاد معتقدند بودجه دولت از انضباط مالی خوبی برخوردار است اما باز هم نقاط مبهمی در آن وجود دارد که باید شفاف شود

گروه اقتصادی: نخستین لایحه بودجه دولت سیزدهم در حالی روز یکشنبه از سوی رئیس‌جمهور تقدیم مجلس شد که گمانه‌زنی‌های متفاوتی درباره مفاد این لایحه و اعداد و ارقام مندرج در آن از سوی کارشناسان اقتصاد بیان می‌شود. دولت سیزدهم پیش از ارائه لایحه بودجه سال ۱۴۰۱ اعلام کرده بود در تدوین بودجه سال آینده، برقراری ثبات اقتصادی، مهار تورم و نقدینگی، نگاه واقع‌بینانه به صادرات نفت، افزایش درآمدهای مالیاتی و تحقق عدالت در حقوق و دستمزدهای مهم‌ترین اهداف خواهد بود که بررسی بودجه نشان می‌دهد تا حدودی هم توانسته است به اهداف از پیش تعیین شده نائل شود. سیدابراهیم رئیسی در جریان تقدیم لایحه بودجه به مجلس با انتقاد از بودجه سال ۱۴۰۰ گفت: اشکال جدی‌ای که در قبل همه را رنج می‌داد، این بود که اقتصاد را به اراده بیگانگان گره زده بودند و کاری که می‌شد با استفاده از ظرفیت‌های فراوان کشور، بویژه نیروی انسانی مترکم و ذخایر ارزشمند انجام داده نمی‌شد. امروز رشد اقتصادی در حد ۴ درصد، افزایش هزینه‌های ۱۰ برابری مردم و مشکلات معیشتی، نمایندگان و کسانی که این شرایط را می‌بینند، رنج می‌دهد. بنابراین اقتصاد باید از ثباتی برخوردار باشد که برای تولیدکننده، مصرف‌کننده و بازار اطمینان‌بخش باشد. در این راستا نیز لازمه ثبات اقتصادی این است که بودجه‌های ارائه کنیم که کسری بودجه نداشته باشیم.

چندی پیش سید مسعود میرکاظمی، رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور نیز اعلام کرده بود: اصلاح ساختار بر اساس همفکری نخبگان و همراهی مجلس در بودجه ۱۴۰۱ عملیاتی می‌شود. وی در چهارمین جلسه تعیین رویکردهای تدوین لایحه بودجه سال ۱۴۰۱ نیز با اشاره به اهمیت اثربخشی شدن منابع دولت گفته بود: «با وجود صرف منابع کلان در توسعه زیرساخت‌های کشور، وضعیت شاخص‌های کلان اقتصادی مطلوب نیست. این موضوع نشان می‌دهد که شیوه فعلی اداره کشور باید تغییر کند. در قوانین سالانه بودجه و حتی برنامه‌های توسعه ۵ ساله گاهی آنقدر به حاشیه پرداخته شده که متن فراموش

شفافیت، نکته بودجه ۱۴۰۱

مشخص شود، در حالی که این موضوع در بودجه دیده نمی‌شود و با توجه به اینکه درآمدها مشخص نیست و نظام مالیاتی نیز اصلاح نشده، در واقع ساختار بودجه نیز اصلاح نشده است.

هزینه‌تراشی ارگان‌های دولتی

به گفته وی، سال‌هاست هر دستگاه یا ارگانی براساس میزان هزینه‌کرد خود و برای آنکه سهم بیشتری از بودجه دریافت کند، پروژه‌هایی را برای خود تعریف کرده که در نتیجه بتواند با چانه‌زنی سهم بیشتری از بودجه دریافت کند؛ در حالی که قرار بود براساس میزان درآمد واقعی کشور، بودجه برای تکمیل پروژه‌ها اختصاص داده شود. بنابراین تا زمانی که شفافیت در میزان هزینه‌کرد ارگان‌ها و دستگاه‌ها وجود نداشته باشد، هزینه‌تراشی‌ها اجازه اصلاح ساختار بودجه را نمی‌دهد.

مضاف بر اینکه این شیوه نگارش، بررسی لایحه را توسط نمایندگان مجلس سخت و خسته‌کننده می‌کند.

وی در تحلیل کلیت لایحه بودجه ۱۴۰۱ می‌گوید: انتظار می‌رفت در تدوین بودجه سال آینده چند مورد مهم مدنظر قرار داده شود که متأسفانه انجام نشد. برای مثال اصلاح ساختار بودجه که مورد تأکید مقام معظم رهبری نیز بود، در لایحه بودجه سال آینده دیده نمی‌شود. این عدم توجه نیز به دیدگاه دولتمردان درباره اصلاح ساختار بودجه بازمی‌گردد که تعریف و دیدگاه مشخصی از اصلاح ساختاری ندارند و همین امر باعث شده این مورد در بودجه سال آینده مشهود نباشد. عیدی ادامه می‌دهد: قرار بود در بودجه سال آینده درآمدهای شرکت‌های دولتی و نظام مالیاتی به طور شفاف



بودجه سال آینده برنامه‌محور است

و حید شقاقی شهری، رئیس دانشکده اقتصاد دانشگاه خوارزمی درباره اصلاح ساختاری بودجه به «وطن امروز» گفت: در حال حاضر بودجه‌ریزی کشور عملیاتی نیست و هنوز نظام بودجه‌ریزی در ایران بر مبنای کارایی و بهره‌وری تنظیم نشده است و شاهد آن هستیم که مهمان‌دوای گذشته بودجه به درآمدهای نفتی و مشتقات آن وابسته است.

استاد دانشگاه افزود: با این تفاسیر بودجه سال‌های اخیر با نگاه اصلاح ساختاری رهبر معظم انقلاب اسلامی و راهبردی توسعه‌یافته در علم اقتصاد فاصله داشته است اما در لایحه بودجه ۱۴۰۱ حرکت‌های مثبتی انجام شده است. البته در ۲ ماه نمی‌توان انتظار بیش از این و بنیادین از دولت داشت اما با توجه به روندی که دولت شروع کرده، می‌توان امیدوار بود در سال‌های آتی شاهد اتفاقات بهتری باشیم. شقاقی شهری گفت: بودجه سال آینده برنامه‌محور است، البته با بودجه‌ریزی عملیاتی و آنچه در علم بودجه‌ریزی تعریف شده فاصله بسیاری دارد. آنطور که بررسی کردم سعی شده است بودجه سال آینده حداقل کسری را داشته باشد. این اقتصاددان با بیان اینکه بودجه امسال بیش از ۳۰۰ هزار میلیارد تومان کسری داشت و دولت مجبور شد با انتشار اوراق مالی اسلامی بخشی از آن را جبران کند، اظهار داشت: این اتفاقات باعث فشار به بانک‌ها شد، از سوی دیگر بخشی از این عقب‌افتادگی با چاپ پول تامین شده، سخت‌گیری اتفاق افتاده درباره بودجه می‌تواند از این اتفاقات جلوگیری کند.

سخت‌گیری در حقوق و دستمزد بجا بود

وی افزود: سخت‌گیری رخ داده درباره افزایش حقوق و دستمزد بسیار بجا و درست است؛ این درست نیست که برای افزایش حقوق حدود ۲۰ میلیون نفر از جمعیت کشور (کارمندان دولت و خانواده‌شان) بیش از ۶۵ میلیون نفر دچار سختی در معیشت خود شوند. این اقتصاددان گفت: سال‌های گذشته به شکل اشتباهی حقوق و دستمزد دولتی‌ها بیش از ۲۰ درصد افزایش می‌یافت اما تبعات آن را کل کشور می‌دادند.



مقایسه بودجه ۱۴۰۰ با لایحه بودجه ۱۴۰۱

طی سال‌های گذشته تأثیر بیشتری در تامین منابع داشته‌اند که اثر شده است، به طوری که واگذاری دارایی‌های مالی که عمدتاً فروش اوراق یا سهام شرکت‌هاست کاهش ۳۰ درصدی داشته ولی در سوی دیگر تمرکز بر درآمد مالیاتی افزایش دارد. در این بین درآمدهای نفت نیز با وجود کاهش تعداد فروش روزانه در مقایسه با میزان سال جاری، درآمدی برابر و حتی بیشتر است که دلیل آن به افزایش قیمت فروش و البته نرخ تسعیر ارز بازمی‌گردد.

در بودجه سال آینده، دولت هزینه‌ها را چندان افزایش نداده و در تامین منابع، تمرکز خود را از فروش اوراق برداشته و به سمت مالیات و البته نفت برده است. آنچه به طور کلی در لایحه ارائه شده دیده می‌شود، در نگاه اول خلاصه‌تر شدن آن است که بودجه دستگاه‌ها و زیرمجموعه‌های آنها عمدتاً یکجا اعلام شده و مانند لوایح قبلی چه در جداول و چه در تبصره‌ها چندان به جزئیات پرداخته نشده است. در بخش منابع و مصارف، برخی بخش‌ها که

بررسی تغییرات بودجه در قانون امسال و لایحه سال آینده

عنوان	قانون بودجه سال ۱۴۰۰	لایحه بودجه سال ۱۴۰۱	تغییرات (درصد)
منابع بودجه کل کشور	۲۸۸۲ هزار میلیارد تومان	۲۶۳۱ هزار میلیارد تومان	۲۵/۹
بودجه عمومی دولت	۱۳۷۳ هزار میلیارد تومان	۱۵۰۵ هزار میلیارد تومان	۹/۶
بودجه شرکت‌های دولتی، موسسات انتفاعی وابسته به دولت و بانک‌ها	۱۵۷۱ هزار میلیارد تومان	۲۲۳۱ هزار میلیارد تومان	۴۲
درآمدهای اختصاصی	۹۵/۸ هزار میلیارد تومان	۱۳۳ هزار میلیارد تومان	۳۸/۸
منابع عمومی دولت	۱۲۷۷ هزار میلیارد تومان	۱۳۷۲ هزار میلیارد تومان	۷/۵
درآمدها	۴۵۴ هزار میلیارد تومان	۶۶۴/۴ هزار میلیارد تومان	۴۶/۳
واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای	۳۹۵/۵ هزار میلیارد تومان	۴۰۸ هزار میلیارد تومان	۳/۱
واگذاری دارایی‌های مالی	۴۲۷/۴ هزار میلیارد تومان	۲۹۹ هزار میلیارد تومان	-۳۰
هزینه جاری	۹۱۸/۹ هزار میلیارد تومان	۹۶۵ هزار میلیارد تومان	۵/۱
بودجه عمرانی	۱۷۶/۲ هزار میلیارد تومان	۲۵۱ هزار میلیارد تومان	۴۲
تملك دارایی‌های مالی	۱۸۲ هزار میلیارد تومان	۱۵۵ هزار میلیارد تومان	-۱۴/۸
مالیات	۲۲۰ هزار میلیارد تومان	۵۲۶ هزار میلیارد تومان	۶۴/۳
درآمد نفت	۳۴۹ هزار	۳۸۱ هزار میلیارد تومان	۹/۱
میزان صادرات نفت	۲/۳ میلیون بشکه	۱/۲ میلیون بشکه	-۴۷/۸
قیمت هر بشکه نفت	۴۰ دلار	۶۰ دلار	۵۰
نرخ تسعیر ارز	حدود ۱۱ هزار تومان	۲۳ هزار تومان	۱۰۹
معافیت مالیاتی حقوق	۴ میلیون	۵ میلیون	۲۰
افزایش حقوق	۲۵ درصد	بین ۵ تا ۲۹ درصد	-

بالاترین سرعت، بدون قطعی دانلود کنید
حجم نامحدود و پرسرعت با انتخاب اینترنت باکیفیت

1 3 5 7
2 4 6
R

بهارامان شرق
www.baharnet.ir